

 IEA
TIMSS

2023

Učenička postignuća iz matematike i prirodnih nauka

TIMSS isječak

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO,
OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

TIMSS & PIRLS
BOSTON COLLEGE

IEA

Bosna i Hercegovina

TIMSS 2023

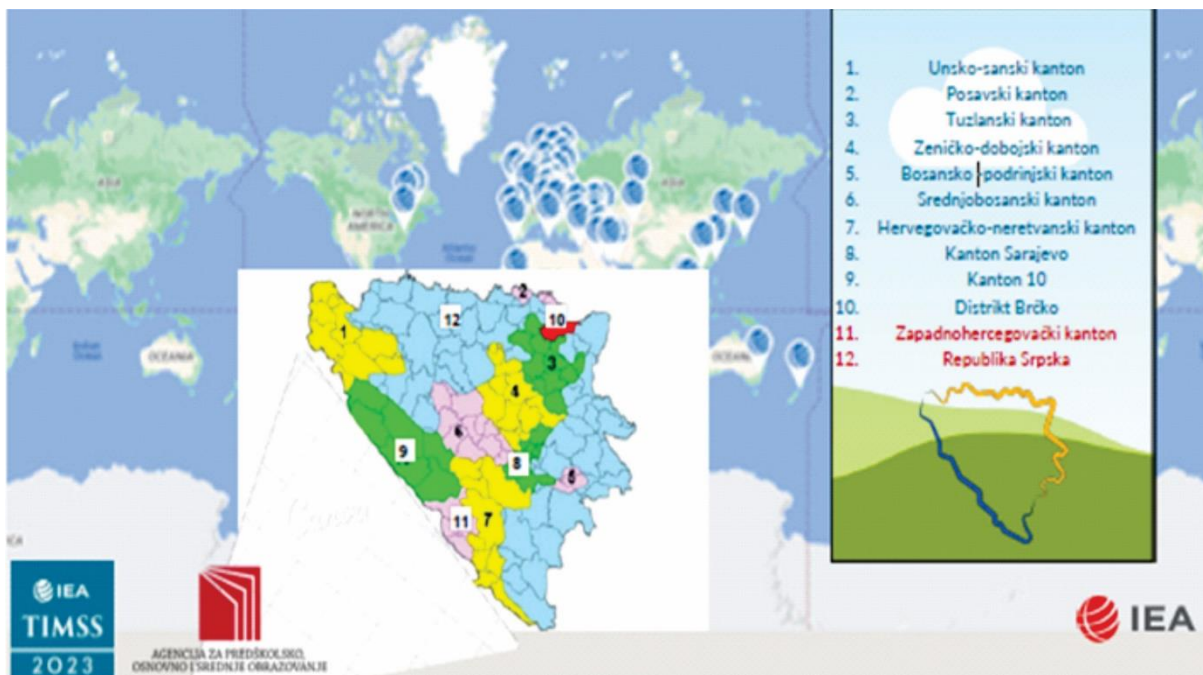
IEA

TIMSS & PIRLS

BOSTON COLLEGE

Prosječna postignuća iz
matematike i prirodnih nauka,
TIMSS 2023, Bosna i Hercegovina

U okviru TIMSS 2023 istraživanja, u kojem je iz Bosne i Hercegovine učestvovalo 120 škola, 3391 učenik, njihovi učitelji i roditelji¹, posebna pažnja je posvećena analizi razlika u postignućima iz matematike i prirodnih nauka u zavisnosti od lokaliteta škole tj. administrativne pripadnosti. S obzirom na decentralizovani obrazovni sistem Bosne i Hercegovine, u kom se obrazovanje organizuje na nivou entiteta, Brčko distrikta BiH, a u Federaciji BiH dodatno i na kantonalnom nivou, bilo je opravdano ispitati razlike u učeničkim postignućima. Rezultati, koji pokazuju da su postignuća učenika u Bosni i Hercegovini ispod međunarodnog prosjeka, dodatno ističu važnost razumijevanja regionalnih obrazovnih dispariteta i njihovog uticaja na kvalitet obrazovanja.

¹ U uzorku Bosne i Hercegovine nisu učestvovali učenici iz Republike Srpske i Zapadnohercegovačkog kantona zbog odluke nadležnih ministarstava da ne učestvuju u ovom međunarodnom istraživanju.

Uzorak istraživanja

120 škola
183 škole
početni uzorak
62% populacije

IEA
TIMSS
2023

236 nastavnika

IEA
TIMSS
2023

3391 učenika
10,2 prosjek godina

IEA
TIMSS
2023

Rezultati istraživanja pokazuju da su postignuća učenika iz Bosne i Hercegovine u oba predmeta značajno ispod međunarodnog prosjeka, uključujući i najuspješnije učenike (Slika 1 i Slika 2).

Najviša prosječna postignuća ostvarili su učenici iz Kantona Sarajevo, dok su najniže rezultate ostvarili učenici iz Srednjobosanskog kantona. Ovi podaci ukazuju na izražene regionalne razlike u obrazovnim ishodima, što dodatno naglašava potrebu za detaljnijom analizom mogućih faktora koji doprinose ovim varijacijama, kao i za donošenje usmjerenih obrazovnih politika s ciljem unapređenja postignuća učenika na svim nivoima.

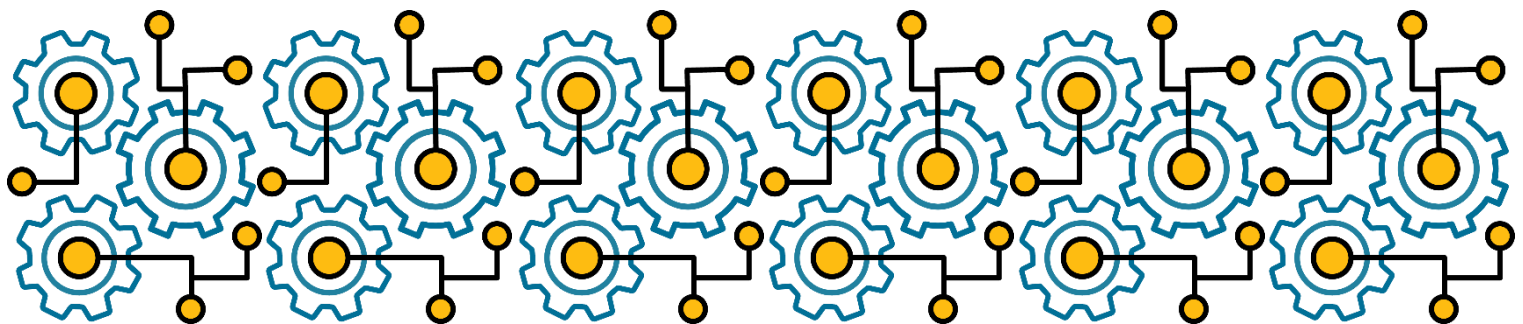
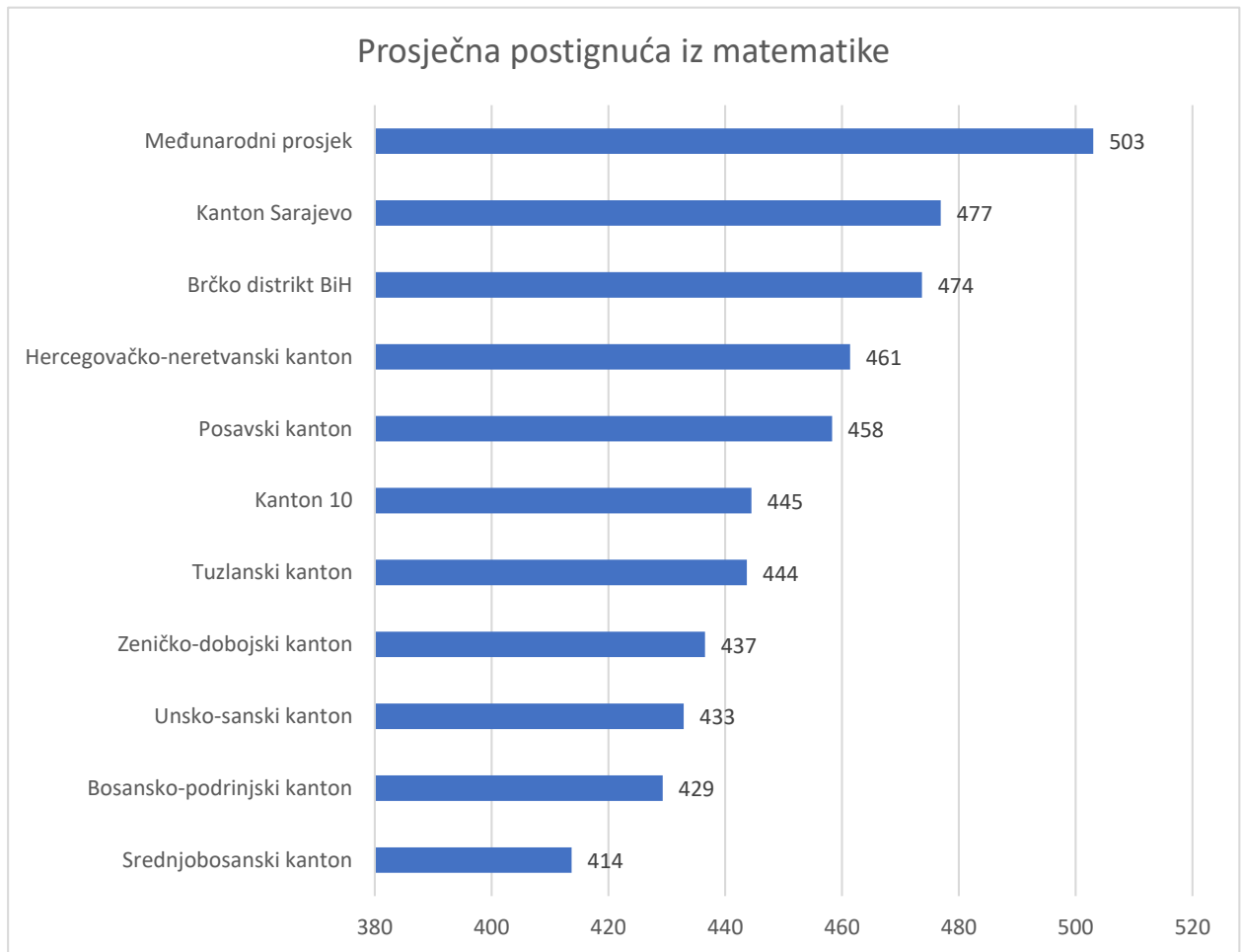

IEA

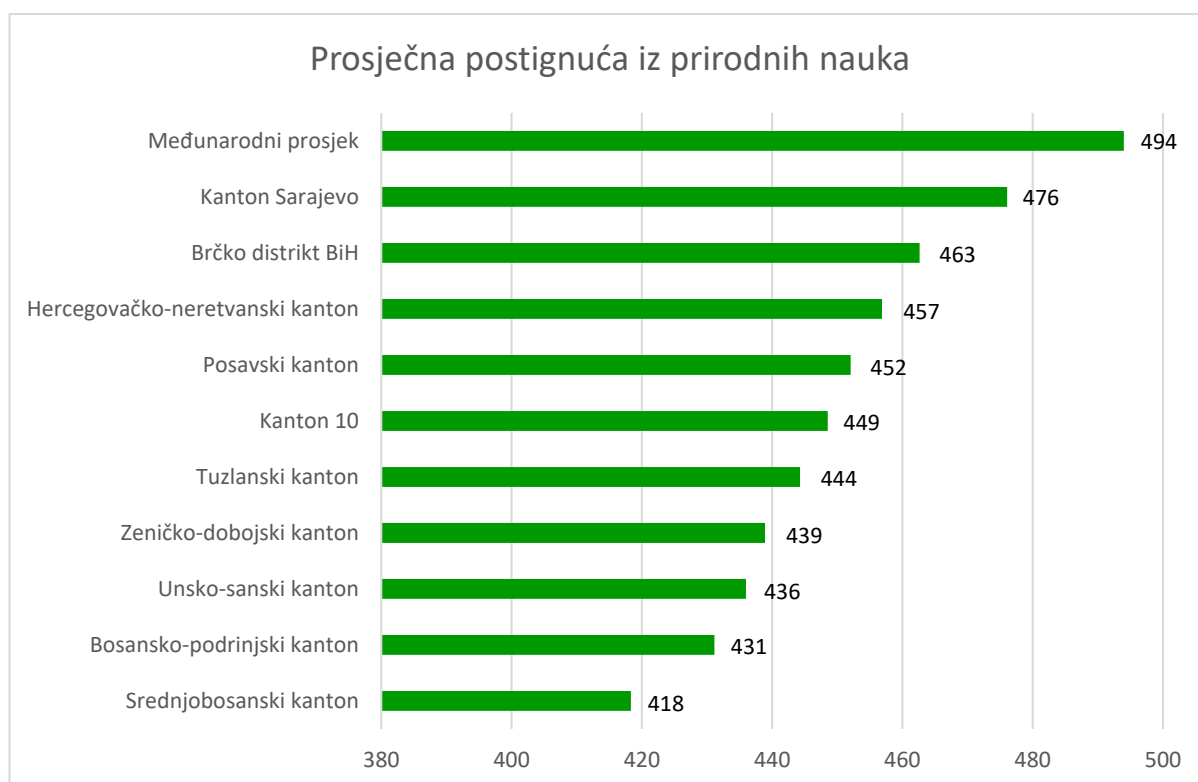
TIMSS & PIRLS
BOSTON COLLEGE

Slika 1

Slika 2

Razlike u postignućima učenika između kantona i Brčko Distrikta BiH mogu biti rezultat međusobnog djelovanja različitih faktora, uključujući i varijacije u kvalitetu nastavnog procesa, dostupnosti obrazovnih resursa, socioekonomskom statusu učenika te razlikama u obrazovnim politikama i njihovim prioritetima. Ovi faktori su prepoznati i analizirani u cjelokupnom izvještaju TIMSS 2023 za Bosnu i Hercegovinu. Posebno je važno istražiti i adresirati ove razlike kako bi se osiguralo pravednije obrazovno okruženje za sve učenike. Preporučuje se ciljano ulaganje u profesionalni razvoj nastavnika, unapređenje školskih resursa i osiguranje podrške učenicima u administrativnim jedinicama s nižim postignućima, kako bi se smanjile postojeće nejednakosti.

IEA

TIMSS & PIRLS

BOSTON COLLEGE

U daljim sekundarnim analizama planiramo se detaljnije baviti i drugim kontekstualnim faktorima koji mogu uticati na razlike u učeničkim postignućima. Posebna pažnja će biti posvećena uticaju socioekonomskog statusa, školskog okruženja, porodičnog okruženja, samopouzdanja učenika, stavovima učenika prema učenju, sigurnosti učenika u školi, bilo kakvom obliku vršnjačkog nasilja, profesionalnom razvoju nastavnika, razvoju informacijske i računarske pismenosti te razlikama između ruralnih i urbanih škola...

Detaljnije razumijevanje ovih faktora omogućit će oblikovanje ciljnih strategija i politika koje mogu doprinijeti stvaranju podržavajućeg obrazovnog okruženja, osnaživanju učenika i nastavnika, te smanjenju nejednakosti u obrazovnim postignućima među različitim uzorcima učenika iz Bosne i Hercegovine.

Ovom analizom dobili smo uvid u prosječna postignuća iz matematike i prirodnih nauka učenika u različitim kantonima u Federaciji BiH i Brčko distriktu BiH. Dublje analize ovih rezultata, uključujući istraživanje kontekstualnih faktora koji doprinose uočenim razlikama, bit će provedene unutar kratkih TIMSS isječaka i sekundarni

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO,
OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE